

Верховна Рада України

Звернення депутатів Київської обласної ради VIII скликання щодо законодавчого врегулювання підстав позбавлення державних нагород

Державні нагороди України є вищою формою відзначення громадян за видатні заслуги у розвитку економіки, науки, культури, соціальної сфери, захисті Вітчизни, охороні конституційних прав і свобод людини, державному будівництві та громадській діяльності, за інші заслуги перед Україною.

За роки незалежності України значна кількість осіб отримали різноманітні державні нагороди України. Проте не усі з нагороджених виявилися гідними носити ці відзнаки.

Особливу актуальність питання позбавлення державних нагород зумовила збройна агресія російської федерації проти України та повномасштабне вторгнення 24.02.2022.

Окремі особи, зокрема, публічні та громадські діячі, діячі культури, публічно підтримали збройну агресію російської федерації, виправдовують злочинні дії держави-агресора та вчинюваний нею геноцид українського народу.

Вважаємо, що такі особи цілком закономірно не мають права носити державні нагороди України.

Проте чинна редакція Закону України «Про державні нагороди України» передбачає, що позбавлення державних нагород може бути проведено Президентом України лише у разі засудження нагородженого за тяжкий злочин за поданням суду у випадках, передбачених законом.

Таке формулювання Закону не відповідає запиту суспільства на позбавлення державних нагород зрадників України, а також створює правову колізію, яка не дозволяє реалізувати положення пункту 24 частини першої статті Закону України «Про санкції» (щодо позбавлення державних нагород України, інших форм відзначення).

З метою врегулювання зазначеного питання на розгляді Верховної Ради України знаходиться законопроект від 31.01.2023 № 8407 «Про внесення змін до Закону України «Про державні нагороди України» щодо підстав позбавлення державних нагород».

Вказаний законопроект передбачає, що позбавлення державних нагород здійснюватиметься Указом Президента України в таких випадках:

- 1) за особистою заявою нагородженої особи;
- 2) за поданням суду:
  - а) у разі набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нагородженої особи;
  - б) у разі набрання законної сили рішенням суду про визнання активів нагородженої особи або активів, набутих за її дорученням іншими особами або в інших передбачених статтею 290 Цивільного процесуального кодексу

України випадках, необґрунтованими та їх стягнення в дохід держави;

3) за поданням Ради національної безпеки і оборони України:

а) якщо стосовно нагородженої особи прийнято рішення про застосування санкцій у порядку, встановленому Законом України «Про санкції»;

б) у разі встановлення правоохоронними органами України факту участі нагородженої особи у здійсненні збройної агресії проти України або окупаційних силах та/або окупаційних адміністраціях держави-агресора;

в) у разі встановлення правоохоронними органами України факту нагородження особи внаслідок обману, свідомого подання неправдивих відомостей або фальшивих документів, приховування особою будь-якого суттєвого факту, за наявності якого особа не може бути нагородженою державною нагородою України;

4) за поданням Служби безпеки України:

а) у разі встановлення факту нагородження особи державною нагородою держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, якщо особа добровільно не відмовилася від такої нагороди;

б) у разі встановлення наявності у нагородженої особи громадянства держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, або у разі виїзду особи до такої держави для постійного проживання;

в) у разі порушення нагородженою особою вимог Закону України «Про правовий режим воєнного стану» у період дії воєнного стану на території України;

г) у разі встановлення наявності у нагородженої особи членства політичної партії, забороненої в судовому порядку відповідно до Закону України «Про політичні партії в Україні».

Також на розгляді Верховної Ради України знаходяться альтернативні законопроекти щодо підстав позбавлення державних нагород від 31.01.2023 № 8407-1, від 10.02.2023 № 8407-2, від 13.02.2023 № 8407-3.

Враховуючи зазначене вище, просимо Верховну Раду України встановити додаткові підстави для позбавлення державних нагород, підтримати та прийняти законопроект від 31.01.2023 № 8407 «Про внесення змін до Закону України «Про державні нагороди України» щодо підстав позбавлення державних нагород».

Підтримано
рішенням Київської обласної ради
від 07 грудня 2023 року № 737-22-VIII